

بی‌حجابی و ترویج فساد

آنچه در آرای دادگاه‌ها در خصوص عدم‌رعایت حجاب شرعی وجود دارد در ظاهر نوعی تشنیت دیده می‌شود که بدون نگاه تخصصی حقوقی تضاد به نظر می‌آید.

برخی احکام حاوی صدور حکم براساس تبصره ماده 638 کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) است که مقرر داشته عدم‌رعایت حجاب شرعی موجب حبس از 10 روز تا 2 ماه یا جزای نقدی از 2 تا 10 میلیون ریال می‌شود که مجازات حبس آن به علت قانونی به مجازات‌های جایگزین حبس تبدیل می‌شود. برخی دیگر از احکام حاوی ماده 639 است که مجازات سنگین‌تری دارد که به مجازات جایگزین حبس نیز تبدیل نمی‌شود و فقط دادگاه در صورت وجود جهات تخفیف مجازات می‌تواند آن را تخفیف دهد که در صورت تکرار یا تعدد جرم آن تخفیف نیز محدود می‌شود. این ماده در خصوص ترویج فساد است. بند ب ماده فوق مقرر داشته کسی که فساد را ترویج کند یا موجبات آن را فراهم آورد به حبس از یک تا 10 سال محکوم می‌شود. حکم قانون فوق، صرفاً درباره عدم‌رعایت حجاب نیست، به این معنا که اگر کسی با وجود قرائن و امارات موجب علم قاضی، قصد آن را داشته باشد که با بی‌حجابی خود عمل عدم‌رعایت حجاب را در جامعه عادی کرده و دیگران را تشویق یا تحریک به آن کند یا بدون اینکه این قصد را داشته باشد عمل او به نحوی باشد که این نتیجه از آن حاصل شده و او علم به این نتیجه داشته باشد (یعنی با برداشتن روسری در مکان عمومی یا مکانی که عکس یا فیلم آن منتشر می‌شود، مبادرت به برداشتن حجاب کند) دیگر استناد به ماده 638 و صرف عمل عدم‌رعایت حجاب خالی از وجه است و مرتکب به ماده 639 محکوم می‌شود. در عمل آنچه رخ می‌دهد، آن است که افرادی که دارای چهره اجتماعی بوده یا دارای مخاطبان فراوان در فضای مجازی هستند یا به هر ترتیب رفتار آنها بازتاب اجتماعی در فضای رسانه دارد، خودآگاه می‌دانند که آنچه انجام می‌دهند دیگران را به این سمت و سو سوق می‌دهد و بی‌حجابی را در کشور دامن می‌زند. گرفتن عکس از خود یا دیگران و انتشار همراه با تمجید یا تعریف از آن نیز ممکن است مشمول این ماده قانونی شود. در کنار این موضوع ترویج گفتاری بی‌حجابی از جمله حمله رسانه‌ای به نهادهای قانونی که با بی‌حجابی برخورد می‌کنند، در صورتی که از قرائن و امارات اینگونه برداشت شود که فرد به دنبال اصلاح رویه‌های قانونی نیست و صرفاً می‌خواهد این عمل در جامعه ترویج شود نیز مشمول ماده 639 بوده و ترویج فساد محسوب می‌شود. از این جهت بین احکامی که دادگاه‌ها صادر می‌کنند، تضادی وجود ندارد و افرادی که به مجازات سنگین محکوم می‌شوند، افرادی هستند که عملشان فردی نبوده و بالقوه دارای بازتابی در اجتماع است که بی‌حجابی را ترویج می‌کند.

جلیل محبی؛ کارشناس فرهنگی